

Vesihuollon teemailta 11.02.2004 WPK-talolla

Toisen yhteisen teematilaisuuden aiheena oli vesihuolto. Alustajina ja kysymyksiin vastaamassa olivat kaupungin rakennuspäällikkö Antti Kailio sekä Pohjois-Sysmän vesiosuuskunnan puheenjohtaja Heikki Palvaila ja sihteeri Hannu Sinisalo. Paikalla oli myös vs. ympäristönsuojelutarkastaja Suvi Nirikko. Yleisöä oli paikalla 23.

Kailio kertoi kuulijoille kaupungin vesihuoltosuunnitelmista haja-asutusalueilla. Edellinen kehittämissuunnitelma valmistui keväällä 2001, jossa käsiteltiin myös kyläkohtaisia vesihuoltomahdollisuuksia. Niiden toteuttaminen on kuitenkin jäänyt ”täysin ilmaan”. Tulostakin on syntynyt: Myllykylään rakennetun UPM:n lomakylän takia on rakennettu vesihuoltolinja ja Lusini linja on saatu valtion vesihuoltotyöksi. Lusini osalta urakkalaskenta on kuitenkin myöhässä (pääsyyinä Kailion mukaan maanomistajilta tarvittavien lupien saaminen). Mikäli aikataulussa ei pysytä, työt siirtyvät kesän yli peltotöiden vuoksi. Seuraavat pari viikkoa kuulemma ratkaisevat aikataulun toteutumisen.

Päijät-Hämeen liitolta on lähössä suunnitelma ylikunnallisesta vesihuollosta. Lisäksi Heinolaa sitoo lakisääteinen kehittämissuunnitelman laatiminen, jonka pitää olla valmis maaliskuun puolivälissä 2004. Tämän jälkeen suunnitelma menee valtuuston hyväksyttäväksi. Suunnitelmassa on tarkoitus kartoittaa haja-asutusalueen vesihuoltovaihtoehtoja ja sitoutua niihin myös rahallisesti.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta Kailio totesi, että lisäalueita ei toiminta-alueeseen mielellään oteta. Kaupungin tämänhetkisen kannan mukaan vesilaitos myy palvelujaan normaalisti myös haja-asutusalueille eli mitään erityisjärjestelyjä ei Myllykylän ja Lusini runkojohdon jakeluputkien vetämisestä kiinteistöihin ei ole: vesiosuuskuntia kehoitetaan perustamaan.

Vaikka jo vuonna 1999 tehdyssä haja-asutusalueen kyselyssä kävi ilmi, että noin puolella asukkaista on ongelmia veden laadun kanssa – vesipulan lisäksi – kaupunki ei halua lähteä satsaamaan kalliisiin vesihuoltotöihin asukkaiden vähyyden takia. Esimerkkinä Kailio kertoi Lusini vesihuoltotyön kokonaiskustannukset (€1 000 000). Kailion mukaan tarpeiden selvityksen tulisi lähteä kylistä.

Heidi Kantanen yleisöstä esitti kysymyksen karjatilojen vesimaksuista: Onko hinta suurista käyttömääristä huolimatta sama kuin asuinkiinteistöillä? Kailion mukaan on, mutta liittymämaksujen porrastaminen käyttötarpeen mukaan ei ole ollut vielä esillä.

Uuteen jätevesiasetukseen ja sen vanhoja kiinteistöjä koskevaan 10 vuoden siirtymäaikaan liittyen Heikki Lähde totesi, että haja-asutusalueilla pitäisi tietää tulevat, kaupungin suunnittelemat viemäröintityöt, jotta kiinteistöjen omat jätevesihuoltoon liittyvät hankkeet voitaisiin suunnitella asianmukaisesti. Tämä koskee myös vapaa-ajan asukkaita, jotka haluavat nostaa kiinteistöjensä asumistasoa. Lisäksi painotettiin, että kaupungin negatiivinen asenne asutuksen laajentamisesta haja-asutusalueilla kunnallistekniikan puuttumisen vuoksi on väärä: pitäisi nimenomaan rakentaa kunnallistekniikkaa, jotta saataisiin uusia asukkaita.

Kailio totesi, että kehittämissuunnitelmaan on saatava mukaan ohjelma, joka kattaa nämäkin asiat.

Tuomo Orasmaa halusi tietää, saavatko kylät kehittämissuunnitelman nähdäkseen. Sovittiin, että Heimo Vuorinen sopii Antti Kailion kanssa kehittämissuunnitelman kopioiden saamisesta lainaksi niin, että niitä voidaan kierrättää kylissä.

Olavi Salminen totesi, että runkolinjaan kannattaisi ottaa mukaan kauempanakin sijaitsevat kiinteistöt tulevan jätevesilain takia. Vakioasunnoiksi muutettavista tai rakennettavista taloista Olavi sanoi, että lupia niihin on liian vaikea saada, vaikka se on yksi keino lisätä asukasmäärää.

Esko Rantanen halusi tietää Vierumäen Teollisuuden sadettimesta – mikä hänen mukaansa ottaa veden pohjaveden pinnan alapuolelle ulottavasta altaasta – otetun vesinäytteen tuloksen. Sovittiin, että Heimo Vuorinen selvittää asian Suvi Nirkon kanssa.

Pohjois-Sysmän vesiosuuskunnan sihteeri Hannu Sinisalo oli seuraavana alustajana.

Sysmässäkin kunnan suhtautuminen haja-asutusalueen vesihuoltoon on samanlainen kuin Heinolassa: Vesiosuuskuntien perustaminen on oikea vaihtoehto, joskaan kunta ei ole asiassa aktiivinen.

Osuuskunta on reilun vuoden vanha. Se syntyi, koska kaivovesien laatu ei ollut kehuttava. Lisäksi esiintyi vesipulaa, joka oli iso ongelma etenkin karjatilaille.

Lehti-ilmoituksella kokoon kutsuttu joukko (n. 20 henkilöä) päätti perustaa työryhmän ajamaan vesiasiaa, ja osuuskunta perustettiin (osoitteesta www.prh.fi löytyy yleistietoja osuuskunnan perustamisesta). Seuraavaksi piti saada selville mukaan lähtijöiden määrä: noin 120 henkilöä ilmaisi kiinnostuksensa.

Ympäristökeskukselta haettiin rahoitusta erikseen runkolinjalle (2 x 12,5km) ja jakeluputkille. Myönteisen päätöksen ehtona oli viemäröinnin teko. Valtion osuus kokonaiskustannuksista on 50%, kunnan 20% ja osuuskunnan 30%.

Oman vedenottamon hinta olisi ollut n. €80 – 90 000. Lopulta kunta päätti myydä vettä osuuskunnalle noin 30%:n alennuksella (€0,60/kuutio). Jäteveden käsittelyn suhteen hintaneuvottelut ovat kesken.

Hannun mukaan projekti on maksajalle tavattoman kallis. Osuuskunnassa liittymän hinta on €2 500 ja viemäröinnin hinta niin ikään €2 500. Jos kiinteistö lähtee mukaan viemäröintiin, se tarvitsee oman pumppaamon (hinta n. €3 000). Näiden päälle tulee vuosimaksu, joka on €300. Pohjois-Sysmän vesiosuuskunnalta veden saa sitten samaan hintaa riippumatta etäisyydestä (max. 600 metriä).

Tällä hetkellä hankkeessa on periaatteessa mukana noin 45 taloutta, mutta varsinaisia liittymäsopimuksia ei ole vielä allekirjoitettu. Näistä 10 on karjatiloja ja parikymmentä asuinmaatiloja; loput ovat tavallisia asuinkiinteistöjä ja vapaa-ajan asukkaita.

Hannu Sinisalonen mukaan osuuskunta tarvitsee vähintään 70 – 80 liittymän ottajaa, jotta hanke onnistuu.

Pertti Hoffren halusi tietää, onko osuuskunnalla ollut ongelmia maanomistajien kanssa. Heikki Palvaila totesi tähän, että niitä olisi ollut, mikäli osuuskunta olisi kuunnellut kunnaninsinööriä. Sen sijaan Heikki keskusteli henkilökohtaisesti kaikkien maanomistajien kanssa ja asiat hoituivat lähes ongelmitta. II-vaiheen suhteen (toisen runkolinjan vetäminen) samat keskustelut käydään taas uudelleen.

Tässä vaiheessa yleisö lähetti kaupungille terveisiä asioiden hoitamistavasta maanomistajien kanssa.

Hannu kertoi, että kunta oli kyllä maksanut kaikki paperitöistä ja suunnitteluista aiheutuneet kustannukset. Kunta ei myöskään peri osuuskunnalta liittymismaksua. Heikki Palvaila heitti tähän väliin, että jos kunta rakentaisi johtolinjan, niin se olisi korvausvelvollinen. Osuuskunta ei sitä ole.

Heikki Lähde totesi, että kuntien tuki yleensä on 10 - 20%. Lisäksi nopeimmat liikkeelle lähtijät hyötyvät eniten, kun ei tarvitse maksaa hankkeita kovalla rahalla – valtiolta tai TE-keskukselta kun ei välttämättä saa rahoitusta loputtomiin ainakaan yhtä suuria määriä.

Heinolan runkolinjoista vielä keskusteltaessa kävi ilmi, että jos kiinteistöt haluavat itse teettää jakeluputken vetämisen, asiasta kannattaa ensin keskustella vesihuoltolaitoksen kanssa ja kuulosella heidän kantaansa asiaan.

Pertti Hoffren kertoi vielä, että Vierumäen, Korkean ja ja Härkälän alueella Urheilupuiston uusi golfkenttä ja vedenottamo koetaan uhaksi.

Tämän jälkeen yleisö kiitti alustajia ja tilaisuus päättyi.

Seuraava teematilaisuus järjestetään 24.03.2004 (alustava päivämäärä) ja aiheena on tuolloin liikenne/tiestö. Paikalle yritetään saada – kaupungin edustajan/edustajien lisäksi – myös alustaja Hämeen tiepiiristä.